

Voldaan aan de verwachting

Toen hij in 2010 het casco van een 11,85 m Lemsteraak op de Beurs Klassieke Schepen in Enkhuizen zag liggen, was Sebald van Royen direct enthousiast. Maar wat doe je als je nog met veel plezier in een 10,05 m De Boer aak zeilt en regelmatig aan wedstrijden meedoet? Dan blijf je nog even dromen, want dat kost niets.

Tekst: **Wim de Bruijn** Foto's: **Theo Kampa, Hajo Olij** (Zeilfoto's)

Er is voor de bemanning voldoende ruimte in de grote kuip tijdens het zeilen. De kisttafel in de midscheeps biedt houvast bij zeegang

zicht over de boeg. Ervoor komt de grootschoot op een zelfhalende schootlier zodat de stuurman de zwaarden, grootschoot en roer kan bedienen. Prettig als je met zijn tweeën zeilt. De kuip is zelflozend, er zijn behalve verticale loospipen, ook Venturi-schelpen in de zij die, als het schip voldoende snelheid heeft, de kuip als het ware leegslurpen.

Tegen het schot voor zitten banken met aan BB en SB een opstapje om gemakkelijk op het voordek te komen.

High aspect zeilen

Naast de mast is aan stuurboordzijde een gepareelde RVS vallier van Strikwerda voor het grootzeil geplaatst. Fok, kluiver en straks ook de halfwinder worden met aparte lieren aan BB omhoog gedraaid. Sebald van Royen koos voor de wedstrijdtuigage, terwijl op het zusterschip HA 10 voor de toertuigage is gekozen. In zeiloppervlak scheelt het nog niet eens zoveel, maar deze mast steekt maar liefst 16,20 m boven water uit en dat op een romplengte van 11,85 m! In feite krijg je zo een soort van high aspect zeilen en dat geeft uitstekende aan-de-windse eigenschappen. Bij de eerste wedstrijd, de HT Race, waaraan al direct na de tewaterlating werd deelgenomen, behaalde de HA 12 al direct een eerste plaats bij de VB's in een veld van twaalf schepen. Het woei flink en ze voerden geen kluiver. Het nieuwe schip liep hoog en hard.

De zeilen zijn geleverd door Molenaar in Grou, terwijl Frans van der Doe alle blokken leverde. Mast en rondhouten komen uit de mastenmakerij van SRF. De fraai uitgevoerde

Sebald sprak op de Beurs ook met Chris Beuker, die het concept in verschillende uitvoeringen had laten uitwerken door Ir. Martijn van Schaik. Toen Chris Beuker hem belde met de mededeling dat dit casco van de 11,85 m aak te koop was gekomen, stond hij voor een moeilijke beslissing. Zeker nu het heel aantrekkelijk langs kwam. Kon hij het schip van zijn dromen laten lopen? De knoop werd doorgehakt en de *Festina Lente* (ex *Fidelia*), de De Boer aak die Sebald in 2006 had gekocht van Ted van Rijnsoever, ging in de verkoop. Na de aankoop van het casco reed Sebald wekelijks naar Harlingen voor werkoverleg. Hij was erg gecharmeerd van het timmerwerk van Lodewijk Meeter, die al eerder een aantal Lemsteraken, zoals de HA 9 van 14,75 m en een 12,25 m visserman had betimmerd. Tijdens de afbouwfase zijn er zoveel punten waarover een beslissing moet worden genomen en die je niet of nauwelijks in een bestek kunt vastleggen. Bovendien zie je het schip wekelijks groeien. Sebald zegt nu: 'Ik had die periode niet willen missen, want je krijgt precies het schip waarvan je droomde!'

Ruimte op een visserman

De ruimte die je op een 11,85 m lange visserman aak hebt is enorm. Het begint al bij de ruime kuip met de centrale tafel met klappen en stevige zitbanken. Ideaal om bij goed weer aan te eten en in de haven liggend te borrelen. In de ruime kist kunnen alle fenders worden opgeborgen. Aan de achterzijde is het bedieningspaneel voor de motor gemonteerd en zit er een extra klepje met bergruimte voor een

verrekijker of anderszins. De kist is gemonteerd op het motorluik en scharniert aan de voorzijde. Met een ingehaakt bakstag trek je het luik met kist eenvoudig omhoog en kan je overal bij in de motorruimte.

De goed geproportioneerde bronzen LVJ schootlieren zijn onder de juiste hoek tegen het boord gemonteerd. De lier aan loef wordt gebruikt om het bakstag door te zetten. De binnenzijde van de boorden onder het potdekseel zijn geheel afgelast, zodat een dichte holle ruimte is ontstaan. Aanvankelijk gebeurde dat vaak niet, maar je kunt er slecht bij en dan heb je al gauw roestplekken waar je ze niet wilt hebben. Deze gladde boorden ogen mooier en zijn onderhoudsvriendelijker.

Tegen de kuipbanken achter zijn elektrische LVJzwaardlieren gemonteerd. Ze waren bij de koop inbegrepen. 'Ach', zegt Sebald, 'prettig als we wat ouder worden'. Op het verhoogde dek achter heeft de stuurman een goed uit-

links: Aan de wind met een lekkere bries. De mooie lijnen met de forse kop spreken voor zich. Let op het wedstrijdtuig met de 16,20 m hoge mast.

rechts: Het casco zoals het in aanbouw lag in de SRF-loods in Harlingen

de wedstrijdwaarden zijn eigenlijk heel eenvoudig met een rvs ketting te verstellen in een rail. Sebald van Royen is heel enthousiast over de enorme kennis van Martijn van Schaik die werkelijk aan alle details had gedacht en die ook tijdens de NK van de VB's

een dag meezeilde om te zien of alles klopte. Bij binnenkomst in het vooronder zijn we aangenaam verrast. Wat een ruimte en wat een sfeer. Hier komt ook duidelijk de smaak van de eigenaar en zijn vrouw naar voren. Uiteindelijk bepalen die hoe ze het willen hebben. Sebald: 'Lodewijk Meeter had aan een half woord genoeg. Hij maakte, als we hadden overlegd, een aantekening in zijn boekje en een week later zagen we het resultaat, precies zoals we hadden bedoeld.'

Interieur met paneeldeurtjes

Direct aan SB is een deur naar een zeer ruime toiletruimte met wastafel en handdouche. In het kuipschot is een deur naar een oliegoedkast die onder de bank doorloopt. Er is een klampaam voor de ventilatie. Aan BB is de L-vormige kombuis met een zuil onder de mast. De gootsteen ligt zoveel mogelijk midscheeps, dus zal er bij helling nooit water inkomen, daar heb je in een bak onder het gangboord wel altijd last van. Er kan gekookt worden op het half cardanische gastoestel met oven. Er is voldoende tankinhoud met 350 l drinkwater, een vuilwatertank van 100 l en er kan 220 l dieselolie mee voor lange tochten naar de Oostzee.

Links is een schuifdeurtje naar de tweepersonskooi onder de kuipbank en kuipvloer.

De HA 12 loopt hoog en hard aan de wind. Het is nummer 3 van een exclusief ontworpen serie

Verder is er veel kastruimte, voorzien van fraaie paneeldeurtjes. Het vlak van deze aak loopt naar voren sterk op. Om toch 1,92 m stahoogte te krijgen is de vloer op het zware, spantloze, vlak gelijmd. Je ziet het verloop duidelijk onder de tafel met ruime zithoek. Bij de bank aan SB is een horizontale voetenplank gemaakt, zodat je overal lekker zit. Bij het bekijken van de bergruimte onder en achter de banken zien we dat de ruimte maximaal is benut, daarom oogt de kajuit ook zo ruim. Naar voren toe zijn twee deuren. Aan BB is de eigenaarshut met een ruime tweepersonskooi, aan SB een zeer ruime kooi en een dwarskooi erboven. Een grote koekoek in deze hutten zorgt voor licht, lucht en extra hoogte. Omdat het vooronder, voordat de betimmering werd aangebracht, helemaal geschuimd is, blijft het altijd droog in het schip en 's zomers ook heel lang koel. Het schuim is ook een prima geluidsisolatie. In voor- en najaar verlengt de heteluchtverwarming het seizoen op een aangename manier. Bovendien blijft de warmte binnen.

Direct na de doop ging de familie Van Royen, met zoon en dochter, twee weken met vakantie naar alle Waddeneilanden. Bij Schiermon-

Toiletruimte direct aan SB naast de ingang naar het vooronder. Let op het deurtje naar de oliegoedkast

Over de inrichting van de kuip, met tafel, klappen, banken, positie van de lieren en het verhoogde achterdek is goed nagedacht

midden: De kombuis aan BB, met half cardanisch gastoestel en oven. Het schuifdeurtje leidt naar een tweepersoons kooi onder kuipbank en dek

onder: Aan BB een gezellige U-bank, aan SB een sofa-bank en in het voorschip nog twee tweepersoons hutten. De stahoogte onder het dek is 1,92 m

nikoog werd drooggevalen. Ze hadden een heerlijke tijd en het schip voldeed aan alle verwachtingen. Na de HT Race werd ook deelgenomen aan de NK voor de VB's in Monnickendam. Ook daar liep de HA 12, die de naam *Schollevaar* heeft gekregen, als een speer. Sebald vertelt: 'Schollevaar is een oud-Nederlands woord voor aalscholver. We vinden dat een heel karakteristieke watervogel, en beide namen hebben exact dezelfde letters.'

Met de lengte van 11,85 m is het een echt familieschip dat je ook met een paar mensen kunt zeilen. Wil je echt wedstrijdzeilen dan is er ruimte genoeg voor een bemanning van een man of zes. Die is ook wel wenselijk om alles uit het schip te halen.

Opvolger

Deze 11,85 m Lemsteraak is door Martijn van Schaik exclusief ontworpen voor Chris Beuker Lemsteraken. Martijn tekende en berekende deze visserman, een uitvoering met verkorte roef, als volledige kajuitaak en een met een vissermankotje en vierkant dekhuis. De schepen worden alleen gebouwd door Scheepsreparatie Friesland (SRF) in Harlingen. Er varen inmiddels alweer drie van deze aken rond. Inmiddels is ook het ontwerp van een uiterst geavanceerde 12,85 m Lemsteraak klaar. Martijn van Schaik heeft echt alles uit de kast gehaald om een supersnelle en goed zeilende aak te ontwerpen. De snijfiles worden momenteel gemaakt en voor het eerste schip is de opdracht binnen. Ook met een tweede opdrachtgever wordt druk onderhandeld. Deze aken worden ook weer exclusief voor Chris Beuker Lemsteraken en door SRF gebouwd. Zo gauw het casco vorm heeft gekregen zullen we zeker bij SRF langs gaan om foto's te maken. We vinden het een gezonde zaak dat deze nieuw gebouwde Lemsteraken niet alleen mooi van lijn, snel en comfortabel zijn, maar dat ze ook voor een grote groep mensen en gezinnen hanteerbaar zijn. Wij wensen de familie van Royen nog veel plezier de komende jaren met deze nieuwe aak. En als u een snelle, zeer goed onderhouden 10,05 m De Boer aak zoekt, dan kunt u zowel bij Chris Beuker Makelaardij als bij Varskip in Heeg terecht. ☺

